

Практичні рекомендації по призначенню заходів для ПЛНБ та об'єктів збереження генофонду.

ДО «Український лісовий селекційний центр» звертає увагу на численні запити державних підприємств лісового (лісомисливського) господарства з питань регламентації призначення та відповідної виписки квитків щодо доглядів за об'єктами ПЛНБ.

Пропонуємо Вашій увазі роз'яснення з цих питань, узгоджені з Держлісагентством, які слід використовувати до їх унормування (введення в дію) та конкретизації (доповнення до діючих нормативів):

«5.1.1. Всі господарські заходи на об'єктах проводять лише після попереднього узгодження з науково-дослідною установою, в зоні діяльності якої знаходиться цей об'єкт, та з ДО «Український ЛСЦ» або його відокремленими підрозділами» - даним пунктом «Настанов з лісового насінництва» - Харків, 2015, слід користуватися, так, як вони затверджені науково-технічною радою Держлісагентства в 2017 році на заміну Настанов з лісового насінництва, Харків, 1993 і перебувають на стадії введення в дію.

1. Виписка лісорубних квитків проводиться на підставі комісійного акта обстеження за дозволом ОУЛМГ. До комісії обов'язково включають суб'єктів узгодження (згідно п. 5.1.1).

2. Лісорубний квиток виписують за «Методичними вказівками з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Держкомлісгоспу», із змінами, внесеними наказом Держлісагентства 18.07.2011 № 508) за дод. (п. 7.1).

3. У рядках "Система рубок" та "Вид, спосіб рубки" відповідно вказується:

- інші заходи з формування і оздоровлення лісів:
- догляд за підростом – вибірковий;
- догляд за підліском – вибірковий;

(вирубування підліску, підросту на постійних пробних площах об'єктів ПЛНБ, для проведення фенологічних спостережень – обліку очікуваного врожаю та з метою забезпечення кращих умов заготівлі лісонасінної сировини).

- догляд за формою стовбура та крони – вибірковий;

(формування стовбура та крони плюсових дерев а також видалення суміжних дерев, які пригнічують їх ріст та впливають на формування крони).

- інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства:

- інше (селекційне рубання, догляд за постійною лісонасінною ділянкою, догляд за лісонасінною плантацією).

4. «5.1.3. Догляд за лісонасінними об'єктами полягає у зріджуванні основного ярусу деревостану, видаленні мінусових, всохлих, хворих та значно ослаблених дерев, догляді за кронами та стовбурами насінних дерев, захисті урожаю від шкідників та хвороб» - даним пунктом «Настанов з лісового насінництва» - Харків, 2015, слід користуватися при визначенні термінів

«селекційне рубання, догляд за постійною лісонасінною ділянкою, догляд за лісонасінною плантацією» .

5. У рядку "На підставі" лісорубного квитка вказується підстава для заготівлі деревини під час проведення інших заходів, пов'язаних з веденням лісового господарства - акт комісійного обстеження.

6. Водночас, в лісових генетичних резерватах можуть призначатися за науковим обґрунтуванням рубки формування і оздоровлення лісів – комплексні, а саме: лісовідновна - вибірковий; лісовідновна - поступовий; переформування – вибірковий. (п. 2.1.4. ...аб. 4 - «Планування селективних рубок, включно з відводом дерев в рубку, проводять виключно працівники профільних наукових установ та відокремлених підрозділів ДО «Український ЛСЦ»). Цим пунктом «Настанов з лісового насінництва» - Харків, 2015, слід користуватися в розумінні, що термін селективна рубка за формою у "Системі рубок" відповідає селекційній рубці – лісовідновній та за способом рубки відповідно вибірковому рубанню.

7. Також слід зазначити, що рубки формування і оздоровлення лісів – реконструктивні не слід ототожнювати з поняттям «Реконструкція лісо насінних плантацій», і такі рубки за способами «Методичних вказівок...» не можуть застосовуватися до лісонасінних плантацій. Найбільш внормованим це питання визначене в «Рекомендаціях щодо ефективного використання клонового лісового насінництва в Карпатському регіоні та створення плантацій підвищеного генетичного рівня», Ів.–Франківськ, 2015, розділ 5, і такий підхід є найбільш прийнятним та потребує відповідного унормування.

Разом з цим звертаємо увагу на доцільність внесення змін в «Методичні вказівками з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Держкомлісгоспу» з метою деталізації вищезазначених питань та інших аспектів щодо використання, формування деревостанів та догляду за ділянками об'єктів ПЛНБ.

Інші питання, пов'язані з веденням лісового господарства стосовно об'єктів ПЛНБ, будуть внормовані та деталізовані в «Системі лісового насінництва та розсадництва», яка буде прийнята на заміну «Системи ведення лісового насінництва» 1996 року і на сьогодні знаходиться в розробці, як підзаконний акт. Тому просимо надавати свої пропозиції та звертати увагу на невнормовані питання з метою наповнення цього нормативного документу. Проте на сьогодні необхідно при створенні і догляді за ПЛНБ користуватися вимогами «Настанов з лісового насінництва» - Харків, 2015, та ТУ «Ділянки постійні лісонасінні основних лісотвірних порід», Харків, 2017, які затверджені науково-технічною радою Держлісагентства 20.12.2017 р.